

VAN DE DEKEN

Koekhappen

mr. M.W. Guensberg

U kent ongetwijfeld het voor kinderfeestjes zo geschikte spel koekhappen. Plakjes koek aan een touwtje worden net buiten bereik van springende kinderen gehouden en als voor hen de lol er bijna af is laat men de *tranche* zo ver zakken dat er toegehapt kan worden.

Sedert oktober 1999 heb ik nogal eens aan dit spelletje gedacht. De toenmalige Staatssecretaris van Justitie hing, na aandringen door de Kamer, twee tranches aan een touwtje boven dat deel van de balie dat betrokken is bij de gefinancierde rechtshulp. De eerste tranche bestond uit een bescheiden verhoging van de vergoedingen tot 154 gulden per uur gemiddeld. Deze marginale vergoeding kwam wel direct, althans aan het einde van de vaak lange doorlooptijd van de zaken, binnen bereik. Het tweede plakje werd opgehangen maar buiten bereik gehouden. Het kabinet zou de tweede tranche pas wat laten zakken als zichtbaar zou zijn gemaakt dat er in de gefinancierde rechtsbijstand voldoende kwaliteit wordt geleverd.

Het is riskant om van advocaten die toevoegingszaken doen meer te verlangen dan in het vooruitzicht werd gesteld en hun daarvoor minder geld te geven

De Orde aarzelde even. Enerzijds is het immers niet goed te begrijpen dat een geenszins marktconforme betaling voor een dienst aanspraak geeft op extra waarborgen. Anderzijds heeft de Orde kwaliteit hoog in haar vaandel en is elke legitieme stimulans van kwaliteit dus welkom. Kwaliteit is direct in het belang van de rechtzoekende. Die moet niet de dupe worden van te grote zuinigheid van de overheid. De Orde besloot om samen met andere spelers in het veld van de gefinancierde rechtsbijstand het feest niet te verstoren. Vooral ter wille van diegenen die de diensten van toegevoegde advocaten afnemen maar ook om eindelijk een enigszins redelijke vergoeding voor de sociale advocatuur te verkrijgen werd met succes gewerkt aan de oprichting van de Stichting Kwaliteitsinitiatieven in de Rechtshulp, aan de Kwaliteitstoets Rechtshulp en aan een uitvoerige, deels digi-

tale handleiding daarbij. Advocaten die toevoegingszaken doen kunnen zichzelf aan die kwaliteitstoets onderwerpen. Zij zouden, ook wat de Orde betreft, pas voor de tweede tranche in aanmerking komen als zij zich toetsbaar opstellen, dus als zij zich bereid verklaren om een auditor zich persoonlijk te laten vergewissen van de juistheid van de in de toets gegeven antwoorden. De betrokken advocaten mochten natuurlijk de verwachting koesteren dat aldus de tweede tranche per 1 januari 2002 binnen hun bereik zou komen.

Het kabinet, dat de koek verdeelt en dat krachtens art. 18 van de Grondwet voldoende plakjes van die koek moet klaarleggen voor de rechtsbijstand aan minder draagkrachtigen, besloot echter om extra hindernissen op te werpen. Men hapte eerst zelf een aanzienlijk deel af van de tweede tranche en hing het restant een stukje verder buiten bereik van het langzamerhand al ernstig uitgedunde gezelschap koekhappers. Een deel van de tweede tranche zal, als het aan het kabinet ligt, uitbetaald worden aan diegenen die te zijner tijd met succes 'geaudit' zullen zijn, dus niet ook aan diegenen die zich toetsbaar opstellen.

Minder geld dan in het vooruitzicht was gesteld voor diegenen die daarvoor meer moeten doen dan aanvankelijk werd verlangd. Logisch of redelijk is het allemaal niet. Riskant is het wel. Het ligt voor de hand dat er iets zal knappen bij diegenen die al lang en geduldig wachten op een min of meer redelijke basisvergoeding voor hun hooggekwalificeerde en moeilijke werk en die nu te horen krijgen dat er weer extra eisen worden gesteld aan het verkrijgen van een te lage vergoeding.

Daarom zet de Orde alles op alles om het kabinet en het parlement ervan te overtuigen dat de kwaliteitstoets een geëigend middel is en dat de combinatie daarvan met beschikbaarheid voor een 'audit' een uurvergoeding van 210 gulden rechtvaardigt. Desnoods zou een geslaagde 'audit' een voorwaarde kunnen zijn, maar dan wel voor een verhoging met terugwerkende kracht tot 1 januari 2002. Lukt het niet om het kabinet daarvan te overtuigen, dan zijn niet in de eerste plaats die advocaten die het koekhappen teleurgesteld opgeven maar de minder vermogende burgers in dit land kind van de rekening.

n